

UCHWAŁA NR XXII/389/12
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
z dnia 27 marca 2012 r.

**w sprawie: przyjęcia sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Programu
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2015.**

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 18 pkt 2 i 16 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590; z 2002 r. Nr 23, poz. 220; Nr 62, poz. 558; Nr 214, poz. 1806; Nr 153, poz. 1271; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; Nr 116, poz. 1206; z 2006 r. nr 126, poz. 875; Nr 227, poz. 1658; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; Nr 216, poz. 1370, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142; Nr 40, poz. 230; Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113; Nr 149, poz. 887; Nr 217, poz. 1281), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485; z 2006 r. Nr 66, poz. 469; Nr 120, poz. 826; z 2007 r. Nr 7, poz. 48; Nr 82, poz. 558; z 2009 r. Nr 18, poz. 97; Nr 63, poz. 520; Nr 92, poz. 753; Nr 98, poz. 817; z 2010 r. Nr 28, poz. 146; Nr 143, poz. 962; Nr 213, poz. 1396; Nr 228, poz. 1486; z 2011 r. Nr 63, poz. 322; Nr 105, poz. 614; Nr 117, poz. 678; Nr 240, poz. 1431) w związku z Uchwałą Nr VI/105/11 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie: przyjęcia Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2015, Sejmik Województwa Łódzkiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje sprawozdanie z realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2015 za rok 2011 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega umieszczeniu na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego oraz na stronie internetowej Regionalnego Centrum Polityki Społecznej.

[Handwritten signature]
Marszałek Województwa Łódzkiego

Załącznik do Uchwały Nr XXII/389/12

Sejmiku Województwa łódzkiego

z dnia 27 marca 2012 r.

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
ZA 2011 rok

Opracował

Wydział ds. Uzależnień

Regionalnego Centrum Polityki Społecznej

w Łodzi

Luty 2012

Wprowadzenie

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów narkomanii jest ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2005 r. nr 179, poz. 1485 ze zmianami). Zadania dla jednostek samorządu terytorialnego, m.in. dla samorządu województwa ujęte zostały w rozdziale 1 w art. 2 ust. 1 i 2, w rozdziale 2 w art. 5 ust. 1 oraz w art. 9 niniejszej ustawy.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii głównymi podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii są organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

Podstawę działań dla jednostek wykonujących zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii stanowi Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Źródłem finansowania zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii zaplanowanych dla jednostek samorządu terytorialnego są środki własne gminy, powiatu i województwa określone w stosownych uchwałach budżetowych.

Odrębnym źródłem finansowania zadań programu są środki przeznaczone na ochronę zdrowia będące w dyspozycji Narodowego Funduszu Zdrowia.

W województwie łódzkim zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizowane są w postaci Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Rok 2010, był ostatnim, w którym obowiązywał Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii uchwalony na lata 2007 – 2010.

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2015 jest kolejnym czwartym wojewódzkim programem. Pierwszy realizowany był w latach 2000-2002, drugi w latach 2003-2006, trzeci obowiązywał od 2007 do 2010 roku. Dokument ten jest zgodny ze Strategią Antynarkotykową Unii Europejskiej na lata 2005 -2012 oraz planem działania UE w zakresie narkotyków na lata 2009-2012. Program przygotowany został w oparciu o zapisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (D.U. z 2005r. nr 179, poz. 1485 ze zmianami). Stanowi on część wojewódzkiej strategii w zakresie polityki społecznej na lata 2007-2020, która jest integralną częścią strategii rozwoju województwa.

Zasadniczym celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych

w województwie łódzkim. Cel główny realizowany będzie przez 3 cele ogólne, 10 celów operacyjnych i 33 zadania. Cele operacyjne wskazują sposoby osiągnięcia celów ogólnych, a w konsekwencji celu głównego. Wyznaczone do realizacji zadania skupiają się na trzech obszarach: profilaktyce; leczeniu, rehabilitacji i ograniczaniu szkód zdrowotnych oraz badaniach, monitoringu i ewaluacji.

W obszarze profilaktyki celem ogólnym jest zahamowanie tempa wzrostu popytu na narkotyki, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Działania realizowane w obszarze profilaktyki zmierzać będą przede wszystkim do wspierania i rozwoju programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, podniesieniu poziomu wiedzy u ogółu społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem narkotyków oraz podniesienia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną. Osiągnięcie tego celu planowane jest poprzez oddziaływania adresowane do ogółu społeczeństwa, wybranych grup docelowych, m.in. takich jak: dzieci, młodzież, rodzice, opiekunowie, grupy szczególnie zagrożone uzależnieniem od narkotyków oraz działania ukierunkowane na wzmocnienie systemu profilaktyki.

W obszarze leczenia, rehabilitacji i ograniczania szkód zdrowotnych celem ogólnym jest podniesienie poziomu jakości programów leczenia, rehabilitacji, ograniczania szkód zdrowotnych oraz reintegracji społecznej osób uzależnionych od narkotyków. Realizowane w tym obszarze działania koncentrują się na zapewnieniu mieszkańcom naszego województwa szerokiego dostępu do zróżnicowanej oferty leczniczej (w tym dostępu do leczenia substytucyjnego), rehabilitacyjnej i readaptacyjnej. Bardzo istotnym działaniem koniecznym do realizacji są programy skierowane do osób uzależnionych i używających szkodliwie w obszarze redukcji szkód.

Celem ogólnym obszaru trzeciego jest zapewnienie informacji dla prowadzenia racjonalnej i akceptowanej społecznie polityki związanej z problematyką narkomanii. W tym obszarze prowadzona będzie ścisła współpraca m.in. z: Krajowym Biurem do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi, Sądem, Izłą Celną, Instytutem Psychiatrii i Neurologii, Łódzkim Urzędem Wojewódzkim, samorządami gmin i powiatów.

Istotnym warunkiem gwarantującym powodzenie realizacji zamierzonych na najbliższe lata działań jest ścisła współpraca z wieloma instytucjami, organami

administracji rządowej i samorządowej oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się przeciwdziałaniem narkomanii.

Realizacja zadań znajdujących się w programie będzie finansowana ze środków pochodzących z budżetu województwa łódzkiego, przeznaczonych na jego realizację.

W województwie łódzkim realizatorem Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Regionalne Centrum Polityki Społecznej – Jednostka organizacyjna Samorządu Województwa. Regionalne Centrum zostało powołane Uchwałą nr VII/61/99 z dnia 30 marca 1999r. Sejmiku Województwa Łódzkiego.

Profilaktyka

Cel ogólny: **Zahamowanie tempa wzrostu popytu na narkotyki, w szczególności wśród młodzieży**

Ww. cel realizowano poprzez:

Cel operacyjny 1: **Wspieranie rozwoju programów profilaktyki uniwersalnej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży** zrealizowano poprzez następujące zadania:

Prowadzenie działań informacyjno - edukacyjno - profilaktycznych dotyczących zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, skutków używania, miejsc, w których można uzyskać pomoc.

- **Fundacja „PHAROS”** zrealizowała program DRUG FREE ZONE z zakresu profilaktyki uniwersalnej wśród młodzieży szkolnej szkół ponadgimnazjalnych z terenu Zduńskiej Woli. Celem programu było objęcie jednolitym programem profilaktyki uniwersalnej populację młodzieży klas drugich szkół ponadgimnazjalnych. Program oparty jest na systemach Integracyjnej Psychoterapii Uzależnień, pracy metodą społeczności terapeutycznej oraz Terapii Motywującej. Aby w jak najpełniejszy sposób przedstawić uczestnikom warsztatów wiedzę na temat substancji psychoaktywnych i ich zgubnego wpływu na młodzież, wykorzystano materiały poglądowe: filmy, slajdy. Po zakończonych warsztatach w celu wzmocnienia zachowań prozdrowotnych zachęcano do noszenia silikonowych bransoletek „DRUG FREE ZONE” zakupionych na potrzeby realizacji zadania w ilości 900 sztuk.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Programem objęto 7 szkół. Zajęcia przeprowadzono w 36 klasach, wśród 652 uczniów.

- **Stowarzyszenie „Edukacja i Kultura”** zrealizowało program, w ramach którego przeprowadzono warsztaty dla dzieci i młodzieży >> STOP – dopalacze<< oparte na Programie Profilaktyki Uniwersalnej >>Smak Życia<< K. Wojcieszka. Po zakończeniu programu uczestnicy nabyli podstawową wiedzę na temat uzależnienia od narkotyków i współuzależnienia, wpływu substancji psychoaktywnych na ciało, nabyli umiejętności asertywnego odmawiania, nie ulegania naciskowi grupy rówieśniczej.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

W 15 warsztatach wzięli udział uczniowie ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu województwa łódzkiego (16 szkół, 382 uczniów).

- W maju 2011 roku prowadzone były dwugodzinne warsztaty dla młodzieży V i VI klas czterech szkół podstawowych z terenu województwa łódzkiego na temat nowych środków psychoaktywnych między innymi leków i dopalaczy. Celem spotkań ze specjalistą było uświadomienie młodym ludziom zagrożeń będących konsekwencją zażywania substancji psychoaktywnych. Zajęcia prowadzone były zgodnie z założeniami programu profilaktyki uniwersalnej. „Smaki życia, czyli debata o dopalaczach”, rekomendowanego przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii. Autorem programu jest dr Krzysztof Wojcieszek z Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Program przeprowadzono w 8 klasach (V i VI). W sumie odbyło się 16 godzin warsztatów.

Wspieranie inicjatyw mających na celu aktywne zaangażowanie rodziców, m. in. poprzez przekazanie im informacji na temat zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz praktyczne wzmacnianie ich umiejętności wychowawczych.

- **Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka** zrealizował projekt o charakterze kompleksowym, bowiem poza ukierunkowaniem na dzieci i młodzież obejmował również rodziców, pedagogów, drużynowych i instruktorów ZHP. W trakcie zadania zorganizowano trzydniowe seminarium profilaktyczno – informacyjne dla młodzieży oraz rodziców/wychowawców/instruktorów z zakresu zapobiegania i przeciwdziałania narkomanii. We współpracy z Policją, prawnikami, psychologami i pedagogami przeprowadzono prelekcje i pogadanki nt. dopalaczy i narkotyków, skutków zażywania substancji psychoaktywnych, odpowiedzialności karnej i konsekwencji. Pogadanki realizowane były w Szkole Podstawowej Nr 37 w Łodzi oraz w hufcach/jednostkach terenowych Chorągwi Łódzkiej. Przeprowadzono darmowe warsztaty dla dzieci i młodzieży pn. „Ostatni dzwonek”, które dotyczyły głównie zagadnienia uzależnienia od narkotyków, dopalaczy.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

W seminarium uczestniczyło 139 osób. W prelekcjach udział wzięło ok. 500 osób. W warsztatach uczestniczyły 34 osoby.

- **Fundacja „PHAROS”** przeprowadziła Akcję społeczną »Patrz swojemu dziecku w oczy«. Proces implementacji został uzyskany poprzez dotarcie do osób dorosłych z regionu Zduńskiej Woli i Sieradza, z informacją, która stała się narzędziem do nie chemicznej kontroli obecności substancji psychoaktywnych w organizmie.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Akcja skierowana do ponad 10 000 osób dorosłych z regionu zduńskowolskiego i sieradzkiego. 5 krotnie publikowano materiały związane z zadaniem w mediach lokalnych. W trakcie trwania projektu rozkolportowano 10 000 szt. ulotek, stworzono stronę www.

Wspieranie działań mających na celu zaangażowanie młodzieży w atrakcyjne, bezpieczne aktywności, będące np. formą spędzania wolnego czasu.

- **Fundacja PICCOLO – Kultura bez barier** poprzez swoje zadanie pn. „Pat – Profilaktyka a Teatr” promowała zdrowy styl życia, wolny od nałogów, poprzez rozwijanie talentów artystycznych (wokalnych, aktorskich).

Wskaźniki osiągnięcia celu:

W projekcie brała udział 18 osobowa grupa młodzieży w wieku 14-18 lat. Przeprowadzono 14 bloków warsztatów artystyczno - teatralnych (56 godzin) oraz 2 warsztaty profilaktyczne (10 godzin).

Cel operacyjny 2: **Wspieranie rozwoju programów profilaktyki selektywnej i wskazującej** zrealizowano poprzez następujące zadania:

Prowadzenie poradnictwa dla młodzieży, w tym młodzieży akademickiej, w szczególności przejawiającej zachowania ryzykowne oraz zagrożonej uzależnieniem.

- Punkty Informacyjno – Konsultacyjne na Uniwersytecie Łódzkim, Uniwersytecie Medycznym i Politechnice Łódzkiej

W 2010 roku Marszałek Województwa Łódzkiego podpisał porozumienie z rektorami trzech łódzkich uczelni wyższych - Uniwersytetem Łódzkim, Uniwersytetem Medycznym, Politechniką Łódzką. Celem porozumienia było utworzenie na ich terenie Punktów

Informacyjno – Konsultacyjnych dla studentów. Przyczynkiem do utworzenia punktów stały się wyniki badania jakościowego, zleconego przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, mającego na celu rozpoznanie postaw i opinii studentów nt. używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych (leków, dopalaczy i narkotyków). Dyżury w Punktach pełnili terapeuci m.in. z placówek Stowarzyszenia „MONAR” i Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”. W ten sposób studenci uzyskali dostęp do porad i diagnoz, których do tej pory musieli poszukiwać poza murami uczelni, w innych placówkach i instytucjach. Punkty (Politechnika Łódzka - ul. Żeromskiego 116, budynek A30, Uniwersytet Medyczny - ul. Pomorska 137, Uniwersytet Łódzki - ul. Lindleya 3) rozpoczęły swoje funkcjonowanie 1 grudnia 2010 r. i kontynuowały pracę przez cały 2011 rok (z przerwą wakacyjną).

Wskaźniki osiągnięcia celu:

W ramach dyżurów udzielono porad indywidualnych i konsultacji 54 studentom, 11 porad dla rodziców i dzieci studentów. W ramach dyżurów odbyły się spotkania z kierownictwem akademików w Łodzi, z przedstawicielami Rady Studentów. Około 25 osobowa grupa studentów (Wydział Psychologii) uczestniczyła w systematycznie odbywających się spotkaniach, na których poruszana była tematyka dotycząca terapii uzależnień, społeczności terapeutycznych, systemu pomocowego w Polsce.

Punkty Konsultacyjno – Informacyjne prowadzone przez organizacje pozarządowe w ramach dotacji przekazanych z budżetu województwa – RCPS

- **Fundacja „ARKA”** prowadziła Całodobowy Punkt Konsultacyjny „Przeciw bezradności”. Projekt obejmował prowadzenie punktu konsultacyjnego, mającego umożliwić jak najszerszy dostęp do fachowej pomocy w zakresie uzależnienia od narkotyków mieszkańcom regionu sieradzkiego (Zduńskiej Woli, Sieradza i Łasku).

Wskaźniki osiągnięcia celu:

W ramach pracy Punktu udzielono 714 konsultacji i porad telefonicznych, 154 porad dla osób uzależnionych, eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi i ich rodzin, przeprowadzono 62 indywidualne terapie motywacyjne, wystawiono 43 skierowania na oddział detoksykacyjny lub inny oddział szpitala psychiatrycznego, wystawiono 67 skierowań do placówek leczenia odwykowego. Do Punktu zgłaszali się nauczyciele i pedagodzy, którzy widząc problem w szkole uzyskiwali porady jak postępować z uczniami eksperymentującymi (w sumie: 15 konsultacji).

- **Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” Oddział w Łasku** prowadziło działania terapeutyczno – rehabilitacyjne dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych „Bezpieczna Przystań”.

W ramach programu prowadzony był Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Łącznie do punktu zgłosiły się 52 osoby, z tej grupy 15 osób podjęło próbę terapii grupowej.

- **Łódzkie Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”** przeprowadziło kompleksowe działania profilaktyczne (w tym szeroko rozumiana działalność wychowawcza, edukacyjna i informacyjna skierowana do społeczeństwa) obejmujące:

- 1) dyżury w punktach Informacyjno- Konsultacyjnych w Łodzi i Głownie;
- 2) wykłady dla rodziców i pedagogów dotyczące profilaktyki narkomanii w zakresie wczesnego rozpoznawania sygnałów zagrożenia uzależnieniem od substancji psychoaktywnych;
- 3) zajęcia edukacyjno – warsztatowe dotyczące profilaktyki uzależnień od narkotyków dla nauczycieli, wychowawców i rodziców „Trening umiejętności wychowawczych”;
- 4) zajęcia dla osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków: (terapia indywidualna, terapia grupowa).

Celem programu było zapobieganie wzrostowi rozprzestrzeniania się zjawiska używania narkotyków i zapobieganie podejmowania przez dzieci i młodzież destrukcyjnych zachowań, prowadzących do szkód zdrowotnych, społecznych i działań niezgodnych z prawem. Przeprowadzono zajęcia terapeutyczne (indywidualne i grupowe) dla osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

W ramach działalności PIK-ów przeprowadzono 598 godzin dyżurów. W czasie dyżurów zgłosiło się 290 osób. Z terapii indywidualnej skorzystało 25 osób (18 mężczyzn i 7 kobiet), które uczestniczyły w 200 godzinnych zajęciach, w terapii grupowej – treningu interpersonalnym uczestniczyło 14 osób (11 mężczyzn i 3 kobiety). W zajęciach edukacyjno

– warsztatowych dotyczących profilaktyki uzależnień od narkotyków dla nauczycieli, wychowawców i rodziców uczestniczyło 31 osób. Przeprowadzono 16 wykładów dla rodziców i pedagogów dotyczących profilaktyki narkomanii. W wykładach uczestniczyło 891 osób.

Wspieranie programów profilaktyki selektywnej w miejscach o zwiększonym narażeniu na kontakt z narkotykami (kluby, dyskoteki, imprezy masowe).

- **Fundacja „ARKA”** zrealizowała program pn. „Zaufaj sobie i mnie” skierowany do młodzieży w wieku 13 – 20 lat, eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi, nie korzystającej z oferty leczniczej. Program w formie terapii ulicznej realizowany był na terenie miasta Łodzi, Aleksandrowa Łódzkiego, Zgierza i Sieradza. Dyżury „w terenie” polegały na działaniach terapeuty w miejscach uczęszczanych przez młodzież (centra handlowe, pasáže miejskie, zaułki uliczne w różnych miejscach Łodzi. Terapeuci nawiązywali kontakt z młodzieżą, diagnozowali zagrożenia, motywowali do spędzania wolnego czasu w sposób konstruktywny, edukowali na temat konsekwencji przyjmowania substancji psychoaktywnych. Ponadto terapeuci odwiedzali mieszkania narkomanów oferując pomoc w pozyskiwaniu zasiłków z Opieki Społecznej, pożywienia, leków.

Wspieranie innych programów, skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka: ze środowisk marginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym.

- **Fundacja PICCOLO – Kultura Bez Barrier** poprzez nowatorski program profilaktyczno – edukacyjny „Wybieram Życie”, który jest programem artystycznym, wykorzystującym formy teatralne i multimedialne, w ramach którego dzieci i młodzież ze środowisk zagrożonych społeczną marginalizacją, demoralizacją i wykluczeniem społecznym, poznawała treści dotyczące konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych podejmowania zachowań ryzykownych, w tym zwłaszcza zażywania narkotyków i dopalaczy. Cele osiągnięte przez realizatorów programu to wykształcenie postaw świadomego, aktywnego i sprawczego stylu życia, oraz wyrównanie deficytów emocjonalnych i korekcja zachowań zaburzonych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

W ramach zadania przeprowadzono 12 bloków programowych dla 2003 osób w Sali teatralnej w Łodzi przy ul. Tuwima 34. Programem objęto uczniów gimnazjów z Łodzi i województwa łódzkiego.

- **Fundacja PICCOLO – Kultura Bez Barrier** przeprowadziła program skierowany do dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi pn. „Dziękuję nie biorę”. Głównym celem zadania była realizacja kompleksowych działań profilaktycznych i edukacyjno - informacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych społeczną marginalizacją, a co za tym idzie – przeciwdziałaniu uzależnieniom i patologiom społecznym.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Przeprowadzono cykl zajęć o charakterze profilaktycznym i terapeutycznym. Projekt obejmował swym oddziaływaniem 50ciorosobową grupę dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 18 lat.

Cel operacyjny 3: Podniesienie poziomu wiedzy u ogółu społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku zrealizowano poprzez następujące zadania:

Prowadzenie edukacji publicznej mającej na celu informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, problematyką zakażeń HIV (kampanii, konferencji, debat).

Konferencja na temat dopalaczy 25.03.2011 r.

8.10.2010 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przegłosował zmianę ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, wprowadzając na terenie kraju zakaz wytwarzania i wprowadzania do obrotu tzw. dopalaczy. Jednak przyjęte rozwiązania legislacyjne i zamknięcie smart shopów nie rozwiązały problemu. O tym jak radzić sobie z problemem dopalaczy, poświęcono spotkanie, zorganizowane przez RCPS w Łodzi z inicjatywy Ministerstwa Zdrowia w łódzkim Urzędzie Marszałkowskim.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Głównego Inspektora Sanitarnego, Marszałek Województwa Łódzkiego, dyrektor Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii. W ramach spotkania zaprezentowane zostały ogólnopolskie oraz regionalne działania ukierunkowane na przeciwdziałanie problemowi dopalaczy, jak np. "Mobilny Punkt Edukacyjny", którego pomysłodawcą jest Główny Inspektorat Sanitarny. Przedstawiono również badania dotyczące konsumpcji różnych substancji psychoaktywnych, pokazujące popularność dopalaczy na tle innych substancji psychoaktywnych.

Najważniejszym elementem przedsięwzięcia była prezentacja programu profilaktyki uniwersalnej „Smaki życia, czyli debata o dopalaczach” - którego autorem jest dr Krzysztof Wojcieszek z Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie. Obejmuje on scenariusz lekcji wychowawczej, skierowanej do młodzieży gimnazjalnej, dlatego też uczestnikami spotkania byli głównie pedagodzy szkolni i przedstawiciele organizacji pozarządowych, którzy swoje działania prowadzą wśród uczniów.

Wojewódzkie Obchody Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Narkomanii 27.06.2011 r.

Wojewódzkie Obchody Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Narkomanii pod patronatem Marszałka Województwa Łódzkiego, stały się okazją do podsumowania dorobku Samorząd Województwa Łódzkiego w zakresie obowiązujących w latach 2007 - 2010 Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Prezentacja dokonań, szerokiej, międzyinstytucjonalnej współpracy oraz dobrych praktyk odbyła się w ramach organizowanej przez RCPS w Łodzi konferencji pn. „Uzależnienia – profilaktyka, interwencja, pomoc – współpraca międzyinstytucjonalna w latach 2007 - 2011 w województwie łódzkim”. Udział w niej wzięli przedstawiciele samorządów, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, z którymi Regionalne Centrum współpracowało w ramach realizacji ww. Wojewódzkich Programów.

Na konferencji zaprezentowane zostały poszczególne przedsięwzięcia w ramach realizacji Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2007-2010. Obejmowały one działania służące monitorowaniu sytuacji uzależnień, jak realizowane na zamówienie Samorządu Województwa badania:

- „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie województwa łódzkiego” (2003 r. i 2007 r.),
- „Łączenie różnych substancji we wzorach używania narkotyków w województwie łódzkim”,

- „Dyskotekowi kierowcy w województwie łódzkim”,
- „Co to znaczy bezpieczne picie?”,
- "Badanie ankietowe na temat problemu używania substancji psychoaktywnych (narkotyków i alkoholu) oraz opinii i postaw w tym zakresie na reprezentacyjnej próbie mieszkańców naszego kraju”.

Przedstawione zostały również wybrane projekty z zakresu profilaktyki uzależnień, edukacji społecznej oraz leczenia i rehabilitacji, które realizowane są przez organizacje pozarządowe z terenu województwa łódzkiego dzięki dotacjom z budżetu województwa łódzkiego. Omówione zostało współdziałanie RCPS w Łodzi z lokalnymi mediami, obejmująca m.in. produkcję takich programów jak „Prowokacje” i „Nie pozwól na to”, realizowane przez TVP Oddział w Łodzi czy „Na zakręcie”, emitowany na antenie Telewizji TOYA.

Istotnym elementem konferencji były wystąpienia przedstawicieli instytucji rządowych, podlegających Ministerstwu Zdrowia. Zastępca Dyrektora Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomani w Warszawie, zaprezentowała nowy Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016, którego wytyczne stanowią punkt wyjścia do planowania działań również na poziomie regionalnym. Natomiast prezentacji wniosków i rekomendacji, dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych, dokonał przedstawiciel Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Uczestnicy konferencji zapoznali się także z planami Samorządu Województwa Łódzkiego, związanymi z realizacją nowych wytycznych, zawartych w Programach Wojewódzkich na lata 2011-2015, poświęconych przeciwdziałaniu narkomanii i alkoholizmowi, a także założeń polityki społecznej w obszarze zapobiegania przemocy. Obejmowały one m.in.: wspieranie inicjatyw mających na celu aktywne zaangażowanie rodziców w działania profilaktyczne, organizowanie szkoleń na temat konstruowania programów profilaktycznych, rozwijających umiejętności zawodowe realizatorów tych programów, wsparcie dla utworzenia Dziennego Oddziału dla Osób Uzależnionych od Narkotyków, diagnoza problemów społecznych oraz aktualizacja wyników przeprowadzonych wcześniej badań.

Przedstawiciele Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi, Kuratorium Oświaty w Łodzi, Szpitala Psychiatrycznego w Warcie, Związku Harcerstwa Polskiego, Ośrodka Profilaktyczno-Rozwojowego dla Młodzieży i Dzieci „PROM” w Łodzi, Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” zapoznali uczestników konferencji z

prowadzonymi działaniami profilaktyczno-terapeutycznymi, skierowanymi do mieszkańców województwa łódzkiego.

W ramach przedsięwzięcia miała miejsce prezentacja spektaklu „Dzwonek”, wystawionego przez młodych aktorów z Łódzkiej Grupy Teatralnej „Profilaktyka a Ty”, wspieranej przez Teatr Piccolo i Komendę Miejską Policji w Łodzi. Projekt pomyślany został jako krótkie przedstawienie, które można będzie wystawiać dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Stanowić ono może punkt wyjścia do dyskusji na temat problemu uzależnień i przemocy w rodzinie.

Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych z zakresu zagadnień dotyczących problemów uzależnienia od substancji psychoaktywnych, uzależnienia od hazardu, internetu.

Na potrzeby konferencji „Uzależnienia – profilaktyka, interwencja, pomoc – współpraca międzyinstytucjonalna w latach 2007 - 2011 w województwie łódzkim” została opracowana ulotka informacyjna i plakaty pn. „Jest zabawa, jest ryzyko... tą grę możesz przegrać...”. Materiały zawierały informacje o Punktach informacyjno – konsultacyjnych – adresy, telefony, dni dyżurowania. Wydrukowano 5.000 sztuk ulotek i 500 sztuk plakatów.

W związku z organizacją szkoleń dotyczących problematyki uzależnień od alkoholu i środków psychoaktywnych, a także przeciwdziałania przemocy i agresji, Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi zakupiło w 2011 r. materiały informacyjno – edukacyjne, które były rozdyskrebowane podczas szkoleń. Zakupiono następujące materiały z Parpamedia, m.in.: „Cudowny chłopiec”, „Dobre i złe sekrety”, „Dzieci, alkohol, narkotyki”, „Dziecko z FASD. Rozpoznanie różnicowe i podstawy terapii”, „Lubię czy muszę , czyli jak rozpoznawać u siebie zachowania nałogowe”, „Nie lubię łaskotek”, „Poznawczo - behawioralna terapia”, „Profilaktyka na co dzień. Jak budować porozumienie i współpracę w szkole”, „Profilaktyka w szkole. Poradnik dla nauczyciela”, „Program profilaktyki szkolnej w zakresie AIDS”, „Dorosłe Dzieci Alkoholików”, „Dziecko, kiedy nigdy nie dorośnie”, „Dobrej zabawy”, „Poza kontrolą”, „Spotkanie ze wstydem”, „Alkohol i Twoje zdrowie”, „Alkohol w Europie”, „Co to jest alkoholizm kobiet”, „Co zrobić gdy dziecko jest ofiarą rówieśników”, „Czy twoje picie jest bezpieczne”, „Kierowca i narkotyki. Nie wyprzedzaj śmierci”, „Komputer i Internet. Dobrodziejstwo czy zagrożenie”, „Picie alkoholu przez osoby starsze”, „profilaktyka... w miejscu pracy”, „Przemoc rówieśnicza i inne zagrożenia w Internecie”, „Ulotka kierowca i narkotyki”, „Narkotyki i uzależnienia”, „Co warto wiedzieć o narkotykach”, „Jak pomóc uzależnionym od Internetu”, „Co warto wiedzieć o narkotykach”, „Co zrobić gdy dziecko jest ofiarą agresji rówieśników”, „Czy leki uzależniają? Benzodiazepiny”,

„Dopalacze”, „Jak ochronić dziecko przed pićem alkoholu”, „Kierowca i alkohol”, „Nastolatki i alkohol. Strategie profilaktyczne w szkole”.

Współpraca z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy na temat narkomanii i związanych z tym problemów.

W wyniku zawartego Porozumienia Ramowego pomiędzy Województwem Łódzkim a Telewizją TVP 3 Oddział Terenowy w Łodzi, w 2011 roku z budżetu województwa finansowany był koszt:

- 10 odcinków programu „**Prowokacje**” dotyczącego problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, oraz HIV i AIDS, które były wyemitowane na antenie TVP 3 w okresie od 19 maja do 01 grudnia 2011 roku

Tematami odcinków programu są najczęściej rozmowy z ludźmi, których życie zostało nieodwracalnie zmienione przez narkotyki: pacjenci MONAR-u, więźniowie zakładów karnych, którzy trafili tam za przestępstwa popełnione pod wpływem narkotyków, rodzice dzieci uzależnionych, ale również wywiady z osobami, których działalność skoncentrowana jest wokół przeciwdziałania narkomanii. Tematem programów jest także diagnozowanie problemu narkomanii w regionie, oraz wzrastającego uzależnienia od środków psychoaktywnych wśród studentów łódzkich uczelni.

Głównym adresatem programu jest młodzież szkolna, która albo jeszcze nie miała kontaktu z narkotykami albo ma za sobą pierwsze próby, które w jej odczuciu są bezpieczne i nie prowadzą do uzależnienia. Drugim istotnym adresatem jest dorosły, który sprawuje pieczę nad młodzieżą (rodzice, którzy nie wierzą, że problem narkotykowy może dotyczyć ich dziecka lub w obliczu kontaktu z problemem nie wiedzą co robić i najczęściej są bezradni, a także nauczyciele, którzy spędzają z młodzieżą dużo czasu i nie potrafią rozpoznać problemu albo nie chcą o nim wiedzieć). Celem programu jest zwiększenie świadomości mieszkańców regionu w tematyce uzależnienia od narkotyków.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W 2011 roku budżet województwa łódzkiego sfinansował programy telewizyjne i radiowe na kwotę **215.109,90 zł. brutto**, z czego na przeciwdziałanie narkomanii przeznaczono:

- 10 odcinków programu „**Prowokacje**” kwotę **29.999,96 zł. brutto**.

Leczenie, rehabilitacja i ograniczenie szkód zdrowotnych

Cel ogólny: Podniesienie poziomu jakości programów leczenia, rehabilitacji, ograniczania szkód zdrowotnych oraz reintegracji społecznej osób uzależnionych od narkotyków

Ww. cel realizowano poprzez:

Wspieranie działań skierowanych do osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i współuzależnionych, w obszarze leczenia i rehabilitacji.

W roku 2010 na oddziale leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacji) przygotowano 16 łóżek z leczenia skorzystało 537 chorych (czas oczekiwania ok. 14 dni). Na oddziale świadczenia terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych z współistniejącymi zaburzeniami psychotycznymi (podwójna diagnoza) przygotowano 16 łóżek, leczono 135 chorych (czas oczekiwania ok. 30 dni).

W roku 2010 funkcjonowało 5 ośrodków „MONAR-u” (MONAR – Tuszyńska w Łodzi, Filia Tuszyńskiej w Ozorkowie, MONAR Sokolniki, MONAR Kębliny, MONAR Fundacji Arka w Małkowie). Począwszy od roku 2003 przewidziana dla pacjentów ośrodków liczba miejsc wynosiła: w roku 2003 było ich 195, w roku 2004 – 183 osób, w 2005 r. – 176, w 2006 r. – 179, w 2007 r. – 182, w 2008 r. – 132, w 2009 – 174, w 2010 - 172.

Do 2006 wzrastała natomiast liczba pacjentów: w roku 2003 leczonych było 372 pacjentów, w roku 2004 – 480, a w 2005 roku – 497, w 2006 r. – 813 pacjentów. W latach 2007 i 2008 zanotowano znaczący spadek liczby pacjentów - odpowiednio 555 i 362 pacjentów. Jednakże rok 2009 wykazał wzrost liczby pacjentów do 458 osób, w 2010 roku kolejny wzrost do 616 pacjentów.

Leczenie ambulatoryjne prowadzone było w 2010 r. w 6 poradniach dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych (bez Punktu Substytucyjnego Leczenia Metadonem), z czego 3 zapewniały dostępność do świadczeń 5 razy w tygodniu. Według danych ŁOW NFZ, liczba zakontraktowanych w 2010 roku poradni, w których udzielane były świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol wynosiła 5. Liczba poradni jest zgodna z zaleceniami NPOZ, jednakże wszystkie placówki znajdują się na terenie Łodzi. W sumie w 2010 roku w ośrodkach przygotowano 172 miejsca, z których skorzystało 616 osób.

Na terenie województwa łódzkiego funkcjonowały w 2010 r. trzy hostele. NZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny „MONAR” w Kęblinach przygotował podobnie jak w 2008 i

2009 roku, 60 łóżek. Z leczenia skorzystało 86 osób (w roku 2009 - 65 pacjentów, 2008 r. 60 pacjentów). Natomiast Oddział Rehabilitacyjno – Readaptacyjny Fundacji „ARKA” w Łodzi dysponował 20 łózkami, a w omawianym okresie udzielił pomocy 43 pacjentom (w 2008 r. 37, w 2009 r. 25). Od 2009 r. Fundacja „ARKA” prowadziła drugi hostel w Zgierzu, który dysponował 15 łózkami udzielając pomocy 18 osobom w 2009 r., w 2010 r. z 15 łóżek skorzystało 48 pacjentów.

Pacjentami jedyne w województwie punktu wydawania metadonu w SP ZOZ w Łodzi było: w roku 2005 – 46 osób, w 2006 r. – 57 osób, w roku 2007 – 55 osób, w roku 2008 – 52 osoby, w roku 2009 – 90 osób, w roku 2010 – 159 osób.

- **Fundacja „ARKA”** prowadziła działania terapeutyczne dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych. Program wspierający o nazwie „Z żab w księżniczki” skierowany był do kobiet uzależnionych od substancji psychoaktywnych. Celem programu było wzmocnienie poczucia własnej wartości i akceptacji siebie u kobiet uzależnionych od środków psychoaktywnych, biorących udział w terapii odwykowej.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W programie wzięło udział 17 uczestniczek, pełny cykl warsztatów ukończyło 13 uczestniczek.

- **Fundacja „ARKA”** prowadziła Grupę zapobiegania nawrotom. Celem zadania była pomoc osobom uzależnionym w wyjściu z nałogu, nauka rozpoznawania i radzenia sobie z nawrotem choroby oraz pomoc w pełnej adaptacji społecznej.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W ramach prowadzonego zadania przeprowadzono cykl 13 spotkań w ramach 2 grup zapobiegania nawrotom Ośrodka Rehabilitacyjno – Readaptacyjnego „ARKA” w Męckiej Woli, w których łącznie uczestniczyło 26 osób.

Cel operacyjny 2: Polepszenie jakości i dostępności programów readaptacji i reintegracji społecznej oraz programów ograniczania szkód zdrowotnych dla zrealizowano poprzez następujące zadanie:

Wspieranie działań readaptacyjno – reintegracyjnych skierowanych do osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

- **Fundacja „ARKA”** realizowała działania readaptacyjno – reintegracyjne w ramach programu pn. „Udane związki” Celem programu było poprawienie funkcjonowania w relacjach partnerskich/mażeńskich uczestników Programu Adaptacji Społecznej.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Przeprowadzono 18 czterogodzinnych spotkań. W zajęciach grupy „Udane związki” wzięło udział 14 osób (7 par).

Stowarzyszenie „MONAR” NZOZ „MONAR” Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny w ramach „Warsztatowej sesji wyjazdowej dla podopiecznych „MONAR” w Sokolnikach” przeprowadziło działania służące poprawie funkcjonowania społecznego uczestników programu, osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, poddających się terapii. Celem programu była pełna reintegracja społeczna uczestników.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Projektem objęto 20 osób. W sumie przeprowadzono trzy czterogodzinne warsztaty.

Współpraca z administracją rządową, samorządową oraz instytucjami rządowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii

Cel operacyjny 1: Wspieranie programów realizowanych przez instytucje administracji rządowej i samorządowej oraz organizacje pozarządowe zajmujące się przeciwdziałaniem narkomanii

Prowadzenie stałej współpracy z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii – Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii.

Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii rozpoczęło w 2011 r. upowszechnianie w Polsce programu profilaktycznego Uplugged. Jest to szkolny program profilaktyki używania środków psychoaktywnych (alkoholu, papierosów, narkotyków, „dopalaczy”), przeznaczonym dla młodzieży w wieku 12-14 lat. Program jest realizowany przez nauczycieli, w klasach szkolnych w formie 12 zajęć lekcyjnych oraz 3 spotkań dla rodziców uczniów. Do realizacji programu służą podręczniki i gotowe scenariusze zajęć. W ubiegłym roku KB ds. PN przeszkoliło certyfikowanych trenerów (po 1 z województwa). W w drugiej połowie bieżącego roku certyfikowani trenerzy przeprowadzą szkolenia wśród nauczycieli z terenu województwa łódzkiego.

Prowadzenie współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi, Okręgowym Inspektoratem Służby Więziennej w Łodzi, Sądem Okręgowym w Łodzi, Kuratorium Oświaty w Łodzi i innymi instytucjami realizującymi zadania wynikające z Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

W listopadzie 2011 r. Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi zorganizowało szkolenie pn. „Uzależnienia – diagnoza, interwencja, pomoc”. Przedsięwzięcie skierowane było do policjantów Wydziału Ruchu Drogowego Miejskich i Powiatowych Komend Policji, funkcjonariuszy Miejskich i Powiatowych Komend Państwowej Straży Pożarnej oraz funkcjonariuszy Służby Więziennej z terenu województwa łódzkiego.

Głównym celem stawianym przed tą inicjatywą było zwiększenie poziomu wiedzy funkcjonariuszy służb mundurowych na temat zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV, w tym omówienie profilaktyki poekspozycyjnej zakażenia HIV. Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z diagnozą problemu konsumpcji substancji psychoaktywnych, charakterystyką bezprzypadkowych metod rozpoznawania osób będących pod wpływem środków psychoaktywnych oraz sposobami pracy i postępowania z osobami uzależnionymi. Omówiono również wpływ alkoholu, narkotyków, leków, dopalaczy itp. na zmysły i percepcję kierowcy w aspekcie zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Ponadto adresaci przedsięwzięcia mieli okazję zwiększyć poziom umiejętności w zakresie bezpieczeństwa pracy i świadomości dotyczącej tolerancji oraz nieokazywania strachu lub agresji (przy

niebagatelizowaniu ryzyka) w sytuacjach interwencji kryzysowych. Prelegentami, którzy poprowadzili warsztaty szkoleniowe i wykłady byli specjaliści, posiadający szeroką wiedzę w wyżej wymienionym zakresie tematycznym: Naczelnny Lekarz Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Łodzi, Dyrektor Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Łodzi, specjalista w Biurze Służby Zdrowia w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej w Warszawie, Kierownik Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Rehabilitacyjno-Readaptacyjnego dla Dorosłych Stowarzyszenia „MONAR” w Sokolnikach), Specjalista ds. terapii uzależnień, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodka Rehabilitacyjno – Readaptacyjnego dla Dorosłych Stowarzyszenia „MONAR” w Sokolnikach, Funkcjonariusze Policji z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W szkoleniu udział wzięło 86 uczestników. Przeprowadzono 4 warsztaty (4godzinne) w ciągu dwóch dni oraz 2 wykłady (1,5 godziny).

Nawiązywanie i umacnianie współpracy, zarówno w formie finansowej jak i pozafinansowej, z organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi Kościołami oraz związkami wyznaniowymi w zakresie realizacji programów o charakterze wojewódzkim w obszarze przeciwdziałania narkomanii.

W 2011 r. Zarząd Województwa Łódzkiego dwukrotnie ogłosił otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na wsparcie realizacji zadań publicznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – przeciwdziałania narkomanii.

W obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym –przeciwdziałania narkomanii, zawarto umowy na:

1. Realizację kompleksowych działań profilaktycznych, w tym w szczególności szeroko rozumianej działalności wychowawczej, edukacyjnej i informacyjnej skierowanej do społeczeństwa – 2 umowy.

2. Realizację działań terapeutyczno-rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych od substancji psychoaktywnych, nierefundowanych przez NFZ – 3 umowy.
3. Realizację działań readaptacyjno-reintegracyjnych dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych – 1 umowa.
4. Działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi – 4 umowy.

Ze środków finansowych przekazanych w formie dotacji z budżetu województwa zrealizowano w 2011 roku 10 programów realizowanych przez 4 stowarzyszenia i 3 fundacje.

Ogólna kwota przekazanej dotacji: 200.000,00 zł.

Ogólna kwota wydatkowanej dotacji: 200.000,00 zł.

Nazwa organizacji	Siedziba	Nazwa zadania	Kwota przyznanej dotacji (zł)
Fundacja „ARKA”	90-552 Łódź ul. Kopernika 37	Realizacja działań readaptacyjno – reintegracyjnych dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych. „Udane związki”	7.200,-
Fundacja „ARKA”	90-552 Łódź ul. Kopernika 37	Prowadzenie działań terapeutycznych dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, nierefundowanych przez NFZ. „Z żab w księżniczki” program wspierający dla kobiet uzależnionych od substancji psychoaktywnych.	11.160,-
Fundacja „ARKA”	90-552 Łódź ul. Kopernika 37	Prowadzenie działań terapeutycznych dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, nierefundowanych przez NFZ. Całodobowy Punkt Konsultacyjny „Przeciw bezradności”	15.810,-

Fundacja PHAROS	98 – 220 Zduńska Wola ul. Braterska 3	Realizacja działań profilaktycznych w zakresie szeroko rozumianej edukacji publicznej w środowisku szkolnym i rodzinnym. Realizacja programu DRUG FREE ZONE z zakresu profilaktyki uniwersalnej wśród młodzieży szkolnej szkół ponadgimnazjalnych z terenu Zduńskiej Woli.	9. 900,-
Fundacja Piccolo – Kultura Bez Barrier	94 – 223 Łódź ul. Bruska 42	Działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi. „Wybieram życie”.	15. 697,-
Fundacja „ARKA”	90-552 Łódź ul. Kopernika 37	Działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi. „Zaufaj sobie i mnie”.	18.702,-
Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” Oddział w Łasku	98-100 Łask ul. Przemysłowa 3	Realizacja działań terapeutyczno – rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych od substancji psychoaktywnych, nierfundowanych przez NFZ. „Bezpieczna Przystań – program terapeutyczno – rehabilitacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych od substancji psychoaktywnych.”	23.030,-
Łódzkie Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”	90-721 Łódź ul. Więckowskiego 13	Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych, w tym w szczególności szeroko rozumianej działalności wychowawczej, edukacyjnej i informacyjnej skierowanej do społeczeństwa. Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych, w tym w szczególności szeroko rozumianej działalności wychowawczej, edukacyjnej i informacyjnej skierowanej do społeczeństwa obejmująca: 1. Zorganizowanie dyżurów w dwóch punktach Informacyjno – Konsultacyjnych 2. Prowadzenie wykładów dla rodziców i pedagogów dotyczących profilaktyki narkomanii w zakresie wczesnego rozpoznawania sygnałów zagrożenia uzależnieniem od substancji psychoaktywnych.	60.000,-

		3. Prowadzenie zajęć profilaktycznych pn. „Trening umiejętności wychowawczych” dla rodziców i wychowawców w formie zajęć edukacyjno – warsztatowych. Prowadzenie zajęć dla osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków : a) terapii indywidualnej b) terapii grupowej	
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka	90-537 Łódź ul. Stefanowskiego 19	Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych, w tym w szczególności szeroko rozumianej działalności wychowawczej, edukacyjnej i informacyjnej skierowanej do społeczeństwa. „Przyszłość... Twój Wybór” – program profilaktyczno – edukacyjno – informacyjny dla młodzieży oraz rodziców/ wychowawców / instruktorów z zakresu zapobiegania i przeciwdziałania narkomanii.	20.000,-
Pracownia Alternatywnego Wychowania	93 – 005 Łódź ul. Wólczańska 225	Działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi – „Dziękuję nie biorę”.	18.501,-

W oparciu o art. 19 a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Zarząd Województwa Łódzkiego, przyznał organizacjom pozarządowym środki finansowe w trybie pozakonkursowym.

Dotacje z budżetu województwa w ramach trybu pozakonkursowego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – przeciwdziałania narkomanii przekazano 5 organizacjom pozarządowym, w tym: 2 stowarzyszeniom i 3 fundacjom.

Ogólna kwota przekazanej dotacji: 49.076,00 zł.

Ogólna kwota wydatkowanej dotacji: 49.076,00 zł.

Nazwa organizacji	Siedziba	Nazwa zadania	Kwota przyznanej dotacji (zł)
Fundacja PICCOLO – Kultura bez barier	94-223 Łódź ul. Burska 42	„PaT – Profilaktyka a Teatr”	10.000,-

Fundacja „ARKA”	90-552 Łódź ul. Kopernika 37	„Grupa zapobiegania nawrotom”	10.000,-
Fundacja PHAROS	98 – 220 Zduńska Wola ul. Braterska 3	„Akcja społeczna »Patrz swojemu dziecku w oczy«”	10.000,-
Stowarzyszenie „MONAR” NZOZ „MONAR” Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny	95-039 Sokolniki ul. Kasprowicza 68	„Warsztatowa sesja wyjazdowa dla podopiecznych „MONAR” w Sokolnikach”	9.076,-
Stowarzyszenie „Edukacja i Wychowanie”	93-005 Łódź ul. Wólczańska 222 m. 6	„Warsztaty dla dzieci i młodzieży »STOP - dopalacze« oparte na Programie Profilaktyki Uniwersalnej »Smak Życia« K. Wojcieszka”	10.000,-

Z działań prowadzonych w ramach dotowanych programów skorzystało ponad 14000 osób.

Poza przekazanymi dotacjami zawarto 13 umów z instytucjami i z osobami fizycznymi, które włączyły się do realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Badania, monitoring i ewaluacja

Cel ogólny: Zapewnienie informacji dla prowadzenia racjonalnej i akceptowanej społecznie polityki związanej z problematyką narkomanii

Ww. cel realizowano poprzez:

Cel operacyjny 1: Monitorowanie stanu problemów narkotykowych na terenie województwa zrealizowano poprzez następujące zadania:

Zbieranie i analiza danych statystycznych dotyczących problematyki narkomanii m.in. we współpracy z: Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Wojewódzkim Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi, Instytutem Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, GUS-em, policją, sądem, izbą celną i innymi instytucjami.

W województwie łódzkim rolę eksperta wojewódzkiego ds. narkomanii pełni Dyrektor Regionalnego Centrum Polityki Społecznej, który odpowiedzialny jest za monitorowanie stanu problemów narkotykowych w województwie.

Opracowano kolejny raport: „Monitorowanie problemów narkotykowych w województwie łódzkim w 2010 roku”. W raporcie wykorzystano dane, zbierane corocznie przez wojewódzkiego eksperta, z gmin dotyczące realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, a także pochodzące z Głównego Urzędu Statystycznego, Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi, Ministerstwa Sprawiedliwości, Zakładu Epidemiologii Państwowego Zakładu Higieny w Łodzi, Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi, Izby Celnej w Łodzi, Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, Centralnego Biura Śledczego oraz badań dotyczących problemu narkomanii, prowadzonych w ostatnich latach na terenie województwa łódzkiego oraz informacji własnych RCPS.

Raport służyć ma diagnozie zagrożenia problemem narkomanii w województwie łódzkim, a także wszystkim zainteresowanym pozyskaniem i analizą aktualnych danych dotyczących problemu. Raport zamieszczony został na stronie Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii (www.cinn.gov.pl).

Prowadzenie badań w populacji generalnej oraz wśród młodzieży szkolnej i akademickiej na poziomie wojewódzkim, obejmujących takie zagadnienia jak: rozpowszechnienie używania narkotyków, wzory używania i dostępność narkotyków, rozpowszechnienie problemów związanych z narkotykami, przestępczość związana z narkotykami, monitorowanie postaw społecznych wobec problemu narkomanii oraz szeroko rozumiane działania z zakresu ograniczania popytu na narkotyki.

- „Badanie ankietowe na temat problemu używania substancji psychoaktywnych (narkotyków i alkoholu) oraz opinii i postaw w tym zakresie na reprezentacyjnej próbie mieszkańców naszego kraju”

Realizatorem badania rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych (narkotyki oraz alkohol) w populacji generalnej, tj. na reprezentatywnej ogólnopolskiej próbie osób w wieku od 15 do 64 lat było Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii .W celu

przeprowadzenia badania, pod koniec lipca 2010 roku został ogłoszony przetarg na wyłonienie firmy, która zrealizowała wywiady kwestionariuszowe jesienią 2010 roku.

Krajowe Biuro przygotowało dokumentację do przetargu oraz wzór porozumienia, które podpisywane było pomiędzy Krajowym Biurem a poszczególnymi Urzędami Marszałkowskimi. Po wyłonieniu firmy badawczej (General Projekt Sp. Z o. o.), została zawarta umowa na realizację wywiadów kwestionariuszowych. Pod koniec grudnia 2010 roku do Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi przekazano raport techniczny przedmiotowego badania. W listopadzie 2011 r. podpisano umowę z pracownikiem Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, który przygotował i opracował raport z w. w. badań dotyczący województwa łódzkiego.

- „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie województwa łódzkiego - raport z badań ankietowych zrealizowanych w województwie łódzkim w 2011 r.
- „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną w województwie łódzkim w ocenie nauczycieli”

W 2011 roku zrealizowane zostało badanie ilościowe ESPAD – Europea School Survey Project on Alcohol and Rother Drugs na temat „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie województwa łódzkiego”. Badaniem objęci zostali uczniowie z wylosowanych 100 klas (50 trzecich klas gimnazjalnych i 50 klas ponadgimnazjalnych), 100 wychowawców oraz 30 pedagogów szkolnych. ESPAD jest badaniem ilościowym przeprowadzonym w formie wywiadu, trwającego ok. 40 min., przeprowadzonego za pomocą anonimowej ankiety audytoryjnej. Podstawowym celem badania była diagnoza rozpowszechnienia zjawiska używania substancji psychoaktywnych przez młodzież.

Wyniki badania zostaną podane do publicznej wiadomości w roku bieżącym.

Cel operacyjny 2: Rozwój systemu informacji o narkotykach i narkomanii na poziomie lokalnym.

Ww. cel realizowano poprzez:

Zbieranie danych statystycznych dotyczących problemów narkomanii z gmin województwa łódzkiego (ankiety dla gmin – KB ds. PN).

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2005.179.1485) Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z Ekspertami Wojewódzkimi stworzyło ankietę „Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii”. Wzór kwestionariusza przesyłany jest do Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, a następnie rozsyłany jest do wszystkich 177 gmin województwa. Wypełnione ankiety wracają do Regionalnego Centrum, gdzie ich treść wprowadzana jest do bazy danych (na dzień dzisiejszy obejmuje ona informacje z lat 2003 – 2010). Następnie kwestionariusze wracają do Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

W ramach monitorowania Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii rozesłano do gmin województwa łódzkiego przygotowane przez KBPN kwestionariusze sprawozdawcze. Ankiety zostały wypełnione w odpowiednich instytucjach lokalnych, a następnie przesłane poprzez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi do Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Zebrano 157 kwestionariuszy, a pochodzące z nich dane wpisano do bazy danych RCPS.

Wdrożenie systemu monitorowania stanu problemów narkotyków i na narkomanii na poziomie lokalnym.

Stale monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie narkotyków dostarcza podstaw do planowania działań profilaktycznych oraz przesłanek do oceny ich skuteczności. Monitorowaniu podlegała zarówno epidemiologia zjawiska, jak również reakcje społeczne, włączając w to zinstytucjonalizowaną działalność w zakresie profilaktyki i leczenia. Monitorowaniu podlegały takie obszary jak: rozpowszechnienie używania narkotyków, wzory używania narkotyków, dostępność narkotyków, rozpowszechnienie problemów związanych z narkotykami, przestępczość związana z narkotykami oraz szeroko rozumiane działania z zakresu ograniczania popytu na narkotyki.

Stworzenie regionalnej sieci gmin prowadzących systematyczne monitorowanie i ewaluację swych działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

W 2008 roku Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii rozpoczęło projekt, dotyczący monitorowania problemów narkotyków i narkomanii na poziomie lokalnym. W tym samym roku województwo łódzkie jako pierwsze w Polsce rozpoczęło szkolenia dla gmin ze swojego

terenu. Pierwsza edycja przedsięwzięcia, składającą się z cyklu 3 trzydniowych szkoleń zakończyła się w 2009 roku. Do pierwszego etapu „Monitoringu Lokalnego” w województwie łódzkim włączyło się 8 gmin (Bełchatów, Kutno, Łask, Opoczno, Pabianice, Pajęczno, Poddębice, Zduńska Wola). Sześć z nich ukończyło cały tok szkoleniowy, który został podsumowany napisanymi przez uczestników raportami, dotyczącymi sytuacji w ich gminach.

W 2010 r. rozpoczął się kolejny etap przedsięwzięcia pn. „Monitorowanie problemów narkotyków i narkomanii na poziomie lokalnym”. W kwietniu i październiku odbyły się dwa szkolenia dla nowej grupy osób. Do drugiego etapu włączyło się 9 gmin: Brzeziny, Konstantynów Łódzki, Łowicz, Piotrków Trybunalski, Sieradz, Stryków, Sulejów, Zduńska Wola, Żychlin.

W 2011 roku Regionalne Centrum Polityki Społecznej zorganizowało ostatnie w drugiej edycji szkolenie, które odbyło się w terminie 11.05.2011r. - 13.05.2011r.

Tematy zajęć wykładowo – warsztatowych obejmowały takie zagadnienia jak:

- definicja podstawowych pojęć, wskaźników obszarów i monitorowania;
- zasady tworzenia monitorowania na poziomie lokalnym;
- ilościowe i jakościowe metody badawcze;
- tworzenie wskaźników;
- zasady konstruowania mapy informacyjnej;

Szkolenie prowadził specjalista w dziedzinie monitorowania problemów narkotyków i narkomanii.

Koordinowanie sieci „Monitoringu Lokalnego” powinno umożliwić właściwe wykorzystanie posiadanego już dorobku, skłonienie uczestników do prowadzenia systematycznych działań, wkomponowanie w budowaną sieć wojewódzką gmin, które ukończyły szkolenie.

Wymiernym efektem dwóch etapów szkolenia są raporty dotyczące stanu problemu narkotyków i narkomanii na terenie poszczególnych gmin.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W ostatnim etapie szkolenia udział wzięło 20 osób. Przeprowadzono zajęcia wykładowo warsztatowe w łącznej liczbie 25 godzin.

Raporty sporządziło i nadesłało do Regionalnego Centrum Polityki Społecznej 9 gmin.

**NA REALIZACJĘ WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W ROKU 2011**

w budżecie województwa

przeznaczono kwotę	420.000,00
wydatkowano kwotę	393.428,11

gmin (Bełchatów, Kutno, Łask, Opoczno, Pabianice, Pajęczno, Poddębice, Zduńska Wola). Sześć z nich ukończyło cały tok szkoleniowy, który został podsumowany napisanymi przez uczestników raportami, dotyczącymi sytuacji w ich gminach.

W 2010 r. rozpoczął się kolejny etap przedsięwzięcia pn. „Monitorowanie problemów narkotyków i narkomanii na poziomie lokalnym”. W kwietniu i październiku odbyły się dwa szkolenia dla nowej grupy osób. Do drugiego etapu włączyło się 9 gmin: Brzeziny, Konstantynów Łódzki, Łowicz, Piotrków Trybunalski, Sieradz, Stryków, Sulejów, Zduńska Wola, Żychlin.

W 2011 roku Regionalne Centrum Polityki Społecznej zorganizowało ostatnie w drugiej edycji szkolenie, które odbyło się w terminie 11.05.2011r. - 13.05.2011r.

Tematy zajęć wykładowo – warsztatowych obejmowały takie zagadnienia jak:

- definicja podstawowych pojęć, wskaźników obszarów i monitorowania;
- zasady tworzenia monitorowania na poziomie lokalnym;
- ilościowe i jakościowe metody badawcze;
- tworzenie wskaźników;
- zasady konstruowania mapy informacyjnej;

Szkolenie prowadził specjalista w dziedzinie monitorowania problemów narkotyków i narkomanii.

Koordynowanie sieci „Monitoringu Lokalnego” powinno umożliwić właściwe wykorzystanie posiadanego już dorobku, skłonienie uczestników do prowadzenia systematycznych działań, wkomponowanie w budowaną sieć wojewódzką gmin, które ukończyły szkolenie.

Wymiernym efektem dwóch etapów szkolenia są raporty dotyczące stanu problemu narkotyków i narkomanii na terenie poszczególnych gmin.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W ostatnim etapie szkolenia udział wzięło 20 osób. Przeprowadzono zajęcia wykładowo warsztatowe w łącznej liczbie 25 godzin.

Raporty sporządziło i nadesłało do Regionalnego Centrum Polityki Społecznej 9 gmin.

**NA REALIZACJĘ WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W ROKU 2011**

w budżecie województwa

przeznaczono kwotę 420.000,00

wydatkowano kwotę 393.428,11